FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
fremsat den 25. maj 2005 [1]

I — Indledning

1. Dette præjudicielle spørgsmål vedrører et produkt, der blev sendt til et tredjeland, hvorved told og importafgifter blev betalt, og som efter en definitiv bearbejdning kort derefter genindførtes i Fællesskabet mod tilbagebetaling af disse afgifter. Den forelæggende ret vil vide, om dette udgør en egentlig indførsel i tredjelandet i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 17, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 3665/87 [2] og derfor giver ret til eksportrestitution.

2. Seneste relevante retspraksis er dom af 17. oktober 2000, Roquette Frères [3]. Som jeg vil forklare senere, kan dommen imidlertid ikke finde anvendelse i denne sag.

II — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

3. Ved beslutning af 1. februar 1996 bevilligede det organ, der har til opgave at administrere EUGFL's udbetalinger i Tyskland, Hauptzollamt Hamburg-Jonas (herefter »Hauptzollamt«), sagsøgte i hovedsagen, Eichsfelder Schlachtbetrieb GmbH (herefter »Eichsfelder«), der er en virksomhed, som er beskæftiget med kødproduktion, og som er sagsøger i hovedsagen, en differentieret eksportrestitution på 36 653,23 DEM (svarende til 18 740,50 EUR), for 20 135 kg udbenet oksekød, der skulle eksporteres til Polen, som var et tredjeland.

4. Som bevis for varernes overgang til fri omsætning i bestemmelseslandet fremlagde

1 — Originalsprog: spansk.

2 — Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27.11.1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 351, s. 1), som affattet ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1384/95 af 19.6.1995 om ændring af forordning (EØF) nr. 3665/87, navnlig for så vidt angår de tilpasninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Uruguay-rundens landbrugsaftale (EFT L 134, s. 14).

3 — Sag C-114/99, Sml. I, s. 8823.

sagsøgeren i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, litra a), i forordning nr. 3665/87 en bekræftet kopi af tolddokumentet af 30. december 1995, der bekræftede, at sagsøgeren tidligere havde solgt det udførte kød til virksomheden Appelt GmbH, Cottbus (Tyskland).

5. Ved undersøgelser foretaget af Zollfahndungsamt Hannover, der er den kompetente kontrolmyndighed, fremkom følgende:

I Polen blev der fremstillet okseruller, idet en skive oksekød blev kogt sammen med én til to skiver spæk, løg, agurker og sennep. Disse ruller blev i henhold til en kontrakt indgået den 3. oktober 1995 mellem Appelt GmbH (importør) og to polske selskaber indført i Tyskland, og i forbindelse hermed blev de almindelige fællesskabsimportafgifter opkrævet.

I henhold til kontraktens paragraf 3, stk. 6, indsendte én af sidstnævnte den 7. februar 1996 en ansøgning om tilbagebetaling af toldafgifterne, som var vedlagt kvittering for betaling og de relevante udførselsdokumenter.

Toldmyndighederne i Torun (Polen) efterkom ansøgningen om toldgodtgørelse.

6. Den 27. oktober 1999 fremsatte Hauptzollamt krav om tilbagebetaling af den tildelte eksportrestitution med den begrundelse, at undersøgelsesresultater fra de polske politimyndigheder havde påvist, at den omtvistede vareforsendelse var blevet indført i Tyskland efter forarbejdning, foretaget i henhold til kontrakten.

7. Ved skrivelse af 19. november 1999 fremsatte sagsøgeren en klage over dette krav, som Haupzollamt ved beslutning af 21. oktober 2002 afviste som grundløs.

8. Hovedsagen, som er anlagt ved den forelæggende ret den 26. november 2002, er rettet mod denne sidstnævnte beslutning.

III — Det præjudicielle spørgsmål

9. Finanzgericht Hamburg besluttede at udsætte sagen med henblik på i medfør af

artikel 234 EF at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 17, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 3665/87, som affattet ved forordning (EF) nr. 1384/95, fortolkes således, at et produkt betragtes som indført, når det efter overgang til frit forbrug i et tredjeland har undergået en væsentlig bearbejdning eller forarbejdning i den forstand, hvori disse udtryk er anvendt i artikel 24 i forordning (EF) nr. 2913/92, og derpå med toldgodtgørelse og betaling af almindelige importafgifter genindføres til Fællesskabet?«

IV — De relevante fællesskabsretlige regler

10. Artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 3665/87 bestemmer:

»1. Ud over at produktet skal have forladt Fællesskabets toldområde, er udbetalingen af restitutionen, uanset om den er differentieret eller udifferentieret, betinget af, at produktet,

medmindre det er gået til grunde under transporten som følge af force majeure, er indført til et tredjeland og i givet fald til et bestemt tredjeland senest tolv måneder efter antagelsen af udførselsangivelsen,

a) når der er alvorlig tvivl om produktets faktiske destination, eller

b) når produktet kan tænkes genindført til Fællesskabet som følge af forskellen mellem den restitution, der gælder for det udførte produkt, og den importafgift, som gælder for et identisk produkt på det tidspunkt, hvor udførselsangivelsen antages.

[...]

Medlemsstaternes kompetente organer kan endvidere kræve, at der fremlægges yderligere bevismateriale til godtgørelse over for de kompetente myndigheder af, at produktet faktisk er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand.«

11. Følgende fremgår af artikel 16 i forordning nr. 3665/87:

»1. I tilfælde differentiering af restitutionssatsen efter destinationen underkastes betalingen af restitutionen de supplerende betingelser, der er fastlagt i artikel 17 og 18.«

12. Følgende er bestemt i artikel 17 i forordning nr. 3665/87:

»1. Produktet skal være blevet indført i uforandret stand til det tredjeland eller til et af de tredjelande, for hvilke der er fastsat restitution, senest tolv måneder efter antagelse af udførselsangivelsen; fristen kan dog forlænges på de i artikel 47 fastsatte betingelser.

[...]

3. Produktet betragtes som værende indført, når toldformaliteterne for overgang til frit forbrug i tredjelandet er afsluttet.«

13. Artikel 18 i forordning nr. 3665/87 indeholder detaljerede bestemmelser om, hvorledes det kan godtgøres, at toldformaliteterne er afsluttet.

14. Artikel 11, stk. 3, første punktum, i forordning nr. 3665/87 bestemmer, at når der fejlagtigt udbetales restitution skal modtageren tilbagebetale det fejlagtigt udbetalte beløb sammen med eventuelle sanktionsbeløb fastsat i medfør af stk. 1, første afsnit, samt renter beregnet på grundlag af den periode, der er forløbet mellem udbetalingen og tilbagebetalingen.

V — Retsforhandlingerne ved Domstolen

15. Anmodningen om præjudiciel afgørelse er indleveret til Domstolens justitssekretær den 9. december 2003. Foruden Eichsfelder og Hauptzollamt har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber indgivet skriftligt indlæg.

16. Sagen er blevet tildelt Domstolens Tredje Afdeling. Der afholdtes retsmøde den 17. marts 2005, i hvilket Eichsfelder og Kommissionen deltog.

VI — Vurdering af det præjudicielle spørgsmål

A — *Parternes bemærkninger*

1) Eichsfelder

17. Sagsøgeren i hovedsagen har anført, at artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 skal fortolkes således, at en vare skal anses for at være overgået til fri omsætning og indført til indførselslandet, når den efter at være bragt i fri omsætning undergår en væsentlig bearbejdning eller forarbejdning i samme land i den forstand, hvori disse udtryk er anvendt i artikel 24 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks [4].

18. Ved en sådan væsentlig bearbejdning i et tredjeland er det tilmed uden betydning for retten til restitution, under hvilken toldprocedure (frit forbrug eller aktiv forædling) forarbejdningen foretages. Selv hvis oksekødet inden for rammerne af aktiv forædling var blevet forarbejdet efter toldgodtgørelsesproceduren og derefter var blevet udført til Tyskland, ville der bestå en ret til restitution.

19. Den senere tilbagebetaling af de importafgifter, som blev betalt til de polske myndigheder har ikke indvirkning på den oprindelige klassificering af indførslen. At hævde det modsatte ville lede til uacceptable konsekvenser for restitutionsmodtageren, som risikerer at finde ud af efterfølgende, at eksporten på grund af begivenheder, som denne ikke har haft indflydelse på, skal betragtes som om, den ikke har fundet sted.

20. På retsmødet påpegede Eichsfelder, at det var usandsynligt, at de ruller, der eksporteredes til Tyskland, var blevet fremstillet af det oksekød, som virksomheden havde eksporteret, idet varerne ikke var blevet identificeret i toldmæssigt øjemed ved det polske forarbejdningsanlæg. Endvidere er det oplyst, at de polske importafgifter for oksekødet er blevet tilbagebetalt.

2) Hauptzollamt

21. Det sagsøgte organ har oplyst, at omstændighederne i hovedsagen, navnlig

4 — EFT L 302, s. 1.

vilkårene i aftalen af den 3. oktober 1995, viser, at de implicerede har begået bedrageri ved kunstigt at etablere de nødvendige forudsætninger for at opnå en fordel. Uden at beskylde Eichsfelder for at kende til detaljerne vedrørende transaktionen har Hauptzollamt påpeget, at bedragerisk adfærd fra tredjemands side kombineret med en anmodning om tilbagebetaling af importafgifter udgør en normal erhvervsrisiko. Modtageren kan ikke påberåbe sig god tro uden gennem kontraktvilkår at have sikret sig, at varerne ikke afviger fra deres bestemmelsessted.

22. Hauptzollamt mener generelt, at retten til differentieret restitution forudsætter, at formaliteterne for overgang til frit forbrug i tredjelandet er opfyldt, hvortil regnes betaling af importafgifter, hvis tilbagebetaling fratager restitutionen dens retlige grundlag, idet eksportøren ikke har fået adgang til det angivne marked på normale vilkår.

23. Af forelæggelseskendelsen fremgår endvidere, at det er Haupzollamts opfattelse, at identificeringen af varerne og tilbagebetalingen af afgifterne blev understøttet af skriftlige dokumenter. Det er i det omtvistede tilfælde åbenbart, at man valgte overgang til frit forbrug og efterfølgende tilbagebetaling af importafgifterne efter bearbejdning af varerne med det ene formål at opnå udbetaling af eksportrestitution, hvorfor man ikke kan tale om en normal forretningstransaktion.

3) Kommissionen

24. Kommissionen har anført, at den siden 1998 har meddelt det tyske finansministerium sin holdning, der svarer til Hauptzollamts. Ifølge Kommissionen er varerne blevet forarbejdet ved en forædlingsproces, hvorefter importafgifterne blev tilbagebetalt, inden varerne blev genindført til Fællesskabet. De polske myndigheders tilbagebetaling viser, at varerne ikke importeredes under iagttagelse af toldformaliteterne. Heraf følger, at de ikke overgik til frit forbrug, hvilket indebærer, at restitutionen har mistet sit retlige grundlag.

25. Herefter har Kommissionen specificeret de krav, som en væsentlig bearbejdning skal opfylde for at have indvirkning på toldklassificeringen.

4) Den forelæggende rets synspunkt

26. Finanzgericht i Hamburg er i fælleskabsretlig sammenhæng i tvivl om, hvorvidt den omtvistede situation strider mod det omsætningsbegreb, som fremgår af artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87, og hvorvidt sagsøgeren er forpligtet til at tilbagebetale den eksportrestitution, som denne blev tildelt i henhold til artikel 11, stk. 3, første punktum.

B — *Realitetsvurdeing*

27. Jeg skal indledningsvis bemærke, at Eichfelders repræsentant på retsmødet fremførte en række påstande angående de faktiske omstændigheder, der ikke stemmer overens med de oplysninger, som Finanzgerichts forelæggelseskendelse støtter sig på [5]. Eftersom det i henhold til det ved artikel 234 EF indstiftede samarbejde tilkommer den nationale ret at fastlægge de faktiske omstændigheder, indledes behandlingen med udgangspunkt i de omstændigheder, der er redegjort for i forelæggelseskendelsen.

28. Der bør foretages en analyse af spørgsmålets indhold med henblik på at afklare, hvorvidt de omstændigheder, som er genstand for behandling i hovedsagen, er omfattede af artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 som affattet ved forordning nr. 1384/95. Ifølge nævnte bestemmelse skal et produkt betragtes som værende »indført« med den virkning, at retten til restitution indtræder, når »toldformaliteterne for overgang til frit forbrug i tredjelandet er afsluttet«. Med »tredjeland« menes det land, der er angivet som destinationsland, idet der er tale om en bestemmelse, som vedrører systemet med differentierede restitutioner, det vil sige bidrag, som beregnes med udgangspunkt i eksportlandet.

29. Den forlæggende ret ønsker nærmere bestemt at få afklaret, om formodningen efter artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 er anvendelig på et produkt, som:

a) er overgået til frit forbrug i tredjelandet

b) er undergået en væsentlig bearbejdning eller forarbejdning

c) er blevet genindført til Fællesskabet efter tilbagebetaling af de erlagte importafgifter.

5 — Jf. punkt 20.

30. Jeg medgiver, at såvel de argumenter, som Eichsfelder og til dels den forelæggende ret har anført for en sådan fortolkning, som de af Hauptzollamt og Kommissionen anførte argumenter for det modsatte resultat, virker overbevisende.

På den anden side er det imidlertid nødvendigt til dels at fravige den forelæggende rets vurdering, såfremt alle de fremførte påstande skal tages i betragtning. Der foreligger navnlig en begrundet uenighed om, hvorvidt varerne overgik til frit forbrug eller i hvert fald om, hvorvidt denne overgang havde endelig karakter.

31. Ifølge den for toldforvaltningen ansvarlige myndighed i Tyskland udgør manglende overgang til frit forbrug i tredjelandet et misbrug af restitutionssystemet i henhold til artikel 4, stk. 3, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser [6]. Det tilføjes, at begrebet »bedrageri« i denne sammenhæng bør sammenlignes med en uregelmæssighed, der har til formål på konstrueret vis at opnå en fordel og ikke med det begreb, der gælder inden for strafferetten.

32. Kommissionen finder, at den situation, der er genstand for hovedsagen, udgør et misbrug i lyset af artikel 17 i forordning nr. 3665/87 og ikke af artikel 5, stk. 1. Omstændighederne i hovedsagen udgør et misbrug, idet parterne har handlet i fællesskab med henblik på at skjule en passiv forædlingsvirksomhed for at skaffe sig en differentieret eksportrestitution. Til støtte for dette standpunkt påberåber Kommissionen sig dom af 14. december 2000, Emsland-Stärke [7].

33. Man bør tage udgangspunkt i, at Eichsfelder, som det fremgår af forelæggelseskendelsen, i overensstemmelse med artikel 16, stk. 1, jf. artikel 18, stk. 1, litra a), i forordning nr. 3665/87, fremlagde en bekræftet kopi af toldattesten vedrørende indførsel. Varen kan derfor principielt betragtes som indført i henhold til artikel 17, stk. 3.

34. I henhold til fast retspraksis er toldattesten ganske vist et af de væsentligste bevismidler, men udgør dog kun et afkræfteligt indicium for, at formålet med de

6 — EFT L 312, s. 1.

7 — Sag C-110/99, Sml. I, s. 11569.

differentierede eksportrestitutioner virkelig er opfyldt [8]. Således går den bevisværdi, der normalt er tilknyttet denne attest, tabt, hvis der opstår begrundet tvivl om, at produkterne er bragt i frit forbrug i destinationstredjelandet [9].

35. Det er således uklart, om betingelsen i nævnte artikel 17, stk. 3, kan betragtes som værende opfyldt.

36. Jeg deler Hauptzollamts og Kommissionens opfattelse, der strider mod den, som er fremført af den forelæggende ret i forelæggelseskendelsen, at »toldformaliteterne for overgang til frit forbrug i tredjelandet« bør fortolkes således, at det i påkommende tilfælde indbefatter betaling af importafgifter.

37. Betydningen af følgende tekster er i denne forbindelse blevet diskuteret:

— Tillæg B.1 til den internationale konvention om forenkling og harmonisering af regler om toldbehandling indgået i Kyoto den 18. maj 1973 og godkendt af Rådet på Fællesskabets vegne ved afgørelse 85/204/EØF af 7. marts 1985 [10]

— artikel 79, stk. 2, i toldkodeksen [11]

— betragtning 17 til Kommissionens forordning (EF) nr. 800/1999 af 15. april 1999 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter [12].

38. Disse bestemmelsers ordlyd taler for, at de toldformaliteter, som er påkrævede for overgang til frit forbrug, omfatter betaling af de eventuelle importafgifter, idet de omfatter samtlige formaliteter, som er nødvendige for operationen.

8 — Dom af 11.7.1984, sag 89/83, Dimex, Sml. s. 2815, præmis 11, og af 31.3.1993, sag C-27/92, Möllmann-Fleisch, Sml. I, s. 1701, præmis 13. Begge gjaldt fortolkning af artikel 11, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 192/75 af 17.1.1975 om gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 25, s. 1) og artikel 20, stk. 2 og 3, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2730/79 af 29.11.1979 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter (EFT L 317, s. 1), hvis indhold dog er nærmest identisk med artikel 17, stk. 3, og artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 3665/87.

9 — Möllmann-Fleisch-dommen, præmis 15.

10 — EFT L 87, s. 8.

11 — Nævnt ovenfor i punkt 17.

12 — EFT L 102, s. 11.

39. Således defineres i ovennævnte tillæg B.1 til Kyotokonventionen »overgang til frit forbrug« som den procedure, under hvilken varerne »kan forblive endeligt inden for toldområdet; denne procedure indebærer erlæggelse af forfaldne told- og afgiftsbeløb og afslutning af alle nødvendige toldformaliteter«.

40. En alt for bogstavelig fortolkning af denne definition ville medføre den antagelse, at »toldformaliteter« består af andre foranstaltninger end betaling af skatter og afgifter. Den forelæggende ret synes at foretrække en sådan fortolkning. Jeg mener imidlertid, at man snarere end at lægge vægt på den specifikke tekniske betydning af disse »formaliteter« bør lægge vægt på det tilstræbte formål, nemlig varernes overgang til frit forbrug.

41. Ifølge artikel 79, stk. 2, i toldkodeksen indebærer »[o]vergang til fri omsætning [...] anvendelse af de handelspolitiske foranstaltninger og opfyldelse af de øvrige formaliteter, der er fastsat med henblik på indførsel af varer, samt anvendelse af de efter lovgivningen skyldige afgifter«.

42. Bortset fra visse mindre terminologiske forskelle er der ingen tvivl om, at nævnte bestemmelse har samme formål som definitionen i tillæg B til Kyotokonventionen. Jeg fastholder, at en korrekt fortolkning af artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87 skal tage udgangspunkt i de differentierede restitutioners endelige formål, nemlig at garantere, at de støttede produkter får adgang til markedet i det land, der faktisk er angivet, hvilket forudsætter, at samtlige betingelser for indførslen opfyldes, herunder betaling af de skatter og afgifter, der skal erlægges.

43. For så vidt angår systemet for differentierede restitutioner kan der endvidere argumenteres for, at betalingen af de nævnte afgifter udgør den væsentligste toldformalitet, idet de ligger til grund for beregningen af restitutionen.

44. Betragtning 17 til forordning nr. 800/1999 bekræfter dette ved at henvise til, at »toldformaliteterne ved indførsel [bl.a.] opfyldes [...] ved betalingen af de importafgifter, der skal erlægges, for at produktet kan afsættes på det pågældende tredjelands marked«.

45. Det er således åbenbart, at betalingen af importafgifterne hører til de betingelser, der er omfattet af artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 3665/87. Den bestyrker, at indførslen har fundet sted, og udgør i påkommende tilfælde grundlaget for retten til restitution.

46. Af det ovenstående følger modsætningsvis, at tilbagebetaling af importafgifterne ophæver formodningen for, at indførslen har fundet sted, idet den samtidig fratager den bevilligede restitution sin berettigelse.

47. I øvrigt deler jeg grundlæggende Hauptzollamts opfattelse, at tredjemands adfærd kombineret med en anmodning om tilbagebetaling af importafgifter, som modvirker formålet med restitutionen, kan betragtes som en normal erhvervsrisiko, hvilket indebærer, at modtageren ikke kan påberåbe sig god tro, idet denne er ansvarlig for, at varerne ikke afviger fra deres bestemmelsessted.

48. Det synes end ikke nødvendigt at beskylde de berørte virksomheder for at have skabt et skjult forædlingssystem, således som Hauptzollamt og Kommissionen har gjort, for at drage denne konklusion. Selv om afslutningen af operationen i praksis gør det ud for en ophævelse af den nævnte beskyldning i henhold til dette toldsystem, er det at foretrække at henholde sig til den omstændighed, at én af betingelserne for eksportrestitution ikke er opfyldt. Dette ville også være gældende for så vidt angår argumentationen om, at den omtvistede transaktion udgør bedrageri.

49. Denne indfaldsvinkel medfører, at man undgår at foretage den efterprøvelse af betydningen af en eventuel væsentlig bearbejdning af den vare, som restitutionen vedrører, som foretoges i sagen Roquette Frères.

50. Omstændighederne i den sag adskiller sig fra dem, der er under behandling her, idet sagen vedrørte retten til eksportrestitution for glucosesirup, der var blevet eksporteret i overensstemmelse med systemet for aktiv forædling og som, efter forarbejdning til penicillin, derefter genindførtes til Fællesskabet.

51. I den sag havde Cour administrative d'appel de Nancy (Frankrig) forelagt et spørgsmål om fortolkningen af artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 3665/87, efter hvilken udbetaling af eksportrestitution forudsætter, at lægemidlet faktisk er bragt på markedet i indførselslandet i uforandret stand.

52. Domstolen fandt, at det ved en væsentlig bearbejdning ikke var muligt at kræve yderligere bevis for, at produktet er bragt på markedet i det indførende tredjeland i uforandret stand, hvilket er resultatet af en formålsfortolkning af bestemmelsen, hvis formål er at bidrage til medlemsstaternes kamp mod det misbrug, der forårsages af, at

det eksporterede produkt genindføres til Fællesskabet [13].

53. Ifølge Domstolen kan dette misbrug ikke antages at foreligge, når produktet har undergået en væsentlig og uigenkaldelig forarbejdning, idet dette fører til, at det oprindelige produkt som sådan forsvinder, og der opstår et nyt produkt, der henhører under en anden toldposition [14].

54. I forslaget til afgørelse i sagen Roquette Frères, fremlagt den 3. februar 2000 [15], påpegede generaladvokat Alber, at fællesskabslovgiver ikke har haft til hensigt at forhindre eksport af fællesskabsprodukter med henblik på forarbejdning eller bearbejdning i indførselstredjelandet, og at det drejer sig om en anvendelse af produktet i tredjelandet. Uanset om denne foranstaltning kaldes forbrug eller anvendelse eller formuleres således, at produktet faktisk er bragt på markedet i uforandret stand, ligger resultatet fast: Den væsentlige bearbejdning eller forarbejdning af produktet er tilstrækkelig til at opfylde kravet og det er derfor i denne sammenhæng uden betydning, hvilket toldsystem der har fundet anvendelse ved denne forarbejdning.

55. Ved bedømmelsen af betydningen af nævnte retspraksis for denne sag skal det fremhæves, at ingen af de parter, der har fremsat bemærkninger, har sat spørgsmålstegn ved, at de i hovedsagen omhandlede varer er undergået en væsentlig bearbejdning i den forstand, hvori disse udtryk er anvendt i toldkodeksens artikel 24. Denne opfattelse deles også af den forelæggende ret.

56. Man har heller ikke forsøgt at drage nogen konklusion af det forhold, at restitutionen i sagen Roquette Frères var ikkedifferentieret. I henhold til forelæggelseskendelsen er betingelserne i artikel 5 i forordning nr. 3665/87 anvendelige på såvel differentierede restitutioner, som andre restitutioner og der gives ingen begrundelse for at foretage en anderledes kvalificering et eventuelt misbrug af en transaktion, der indebærer en væsentlig bearbejdning af et produkt, hvis eksport har ligget til grund for en restitution, der beregnes med udgangspunkt i destinationslandet (for så vidt angår den differentierede restitution).

57. Den afgørende omstændighed i denne sag er, at importafgifterne er blevet tilbagebetalt, hvilket med tilbagevirkende kraft bevirkede, at varerne ikke opfyldte betingelserne i artikel 17, stk. 3, i forordning

13 — Præmis 17 i dommen i sagen Roquette Frères, hvori der henvises til dom af 21.1.1999, sag C-54/95, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 35, præmis 45 og 46.

14 — Præmis 19 i dommen i sagen Roquette Frères.

15 — Sml. I, s. 8823, præmis 56 ff., som er særligt oplysende om dommens mulige betydning.

nr. 3665/87, hvorimod problemstillingen i sagen Roquette Frères var begrænset til, hvorvidt betaling af eksportrestitution, når en væsentlig forarbejdning er blevet foretaget, i medfør af artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 3665/87 kan betinges af, at der føres yderligere bevis for, at varen er bragt på markedet i destinationslandet. Domstolen fandt, at et produkt, som er undergået en uigenkaldelig bearbejdning, kan reeksporteres til Fællesskabet, idet der er tale om et andet produkt. Domstolen begrænsede sig således til at konstatere, at der ikke forelå nogen risiko for misbrug, sådan som det fremgår af dommens præmis 19.

58. På trods af den tilsyneladende lighed mellem de to sager, følger det af en grundig analyse, at de har forskellige formål, og at den løsning, der blev valgt i dommen i sagen Roquette Frères, ikke kan overføres på det foreliggende tilfælde.

VII — Forslag til afgørelse

59. Under henvisning til det foranstående foreslår jeg Domstolen at besvare den forelæggende rets spørgsmål på følgende måde:

»Artikel 17, stk. 3, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3665/87 af 27. november 1987 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter, affattet ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1384/95 af 19. juni 1995, skal fortolkes således, at toldformaliteterne for overgang til frit forbrug i destinationstredjelandet ikke er opfyldt, når importafgifter er blevet betalt, og varerne derefter reeksporteres til Fællesskabet, hvorved der sker tilbagebetaling af disse afgifter.«